

Bâzı İktisadi Devlet Teşekküllerinin sermayelerinin artırılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 5 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/275; Cumhuriyet Senatosu 1/1173)

(Not : Millet Meclisi S .Sayısı : 221)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1423*

1 . 2 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 3 . 2 . 1971 tarihli 46 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Bâzı İktisadi Devlet Teşekküllerinin sermayelerinin artırılması hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Sabit Osman Arıcı

NOT : Bu tasarı 1 . 4 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18, 22 . 1; 1, 3 . 2 . 1971 tarihli 37, 40, 45 ve 46 ncı birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 221)

Geçici Komisyon raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 2
Karar No. : 1/1173*

17 . 2 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 3 . 2 . 1971 tarihli 46 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, bâzı İktisadi Devlet Teşekküllerinin sermayelerinin artırılması hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 17 Şubat 1971 tarihli Birleşiminde, ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Etibank, Toprak Mahsulleri Ofisi, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi, Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi, Türkiye Demir ve Çelik İşletmesi, Türkiye Selü-

loz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesi, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu ve Türkiye Süt Endüstrisi Kurumunun, kuruluş kanunlarında belirtilen sermayelerinin çeşitli oranlarda artırılmasını öngörmektedir.

Tasarımın gerekçesinde, 440 sayılı Kanun uyarınca düzenlenen 1970 genel yatırım ve finansman toplantılarında, bâzı İktisadi Devlet Teşekküllerinin, sermaye yetersizliği sebebiyle, plânlı devrenin gereği olarak ortaya çıkan, yatırımlarının finansmanı için bütçe ödeneklerine başvurma zorunluğunda kaldıkları, kuruluş kanunları uyarınca genel bütçeye dâhil dairelerden devraldıkları menkul ve gayrimenkullerin muhasebeleştirilmesinde itibari sermayelerinin tamamen ödenmiş olması sebebiyle sermaye hesabına intikal ettiremedikleri, birikmiş kârlarından Hazine hissesine tekabül eden miktarlar ile Hazineye olan borçlarını bir finansman kaynağı olarak kullandıklarının anlaşıldığı ifade edilmekte; öngörülen sermaye artırımlarının sadece sözü edilen problemler muvacehesinde gerekli olmakla kalmayıp, teşekküllerin halen düşük olan öz kaynak - yabancı kaynak oranlarını da yükselteceği ve ayrıca, yıllık genel yatırım ve finansman programı gereğince 1970 bütçesinde bâzı kurumların sermaye ihtiyaçları için öngörülen ödeneklerin teşebbüslere ödenebilmesini temin edeceği belirtilmektedir.

Yeni kuruluş kanunlarının yürürlüğe girmesinin gecikmesinden doğacak sakıncaları gidermek amacıyla hazırlanan tasarı, sermaye ihtiyaçları çok âcil bir durum gösteren kurumlarla ilgili olduğundan, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci, 3 ncü, 4 ncü, 5 nci ve 6 ncı maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarımın, önemine ve mahiyetine binaen, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan Ankara Y. Köker	Sözeü Manisa O. Karasmanoğlu	Kâtip Erzincan F. Baysoy	Trabzon A. Ş. Ağanoğlu
C. Bşk. Seç. Üye R. Üner	Tabii Üye S. Özgür	Muş İ. Bingöl	Gaziantep İ. Tevfik Kutlar
	Toplantıda bulunamadı		
	Giresun S. Orhon	Balıkesir Söz hakkım mahfuzdur. N. Sarıcahı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

Bâzi İktisadi Devlet Teşekküllerinin sermaye-
lerinin artırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Aşağıda adları yazılı iktisadi Devlet Teşekküllerinin Kuruluş kanunlarında belirtilen sermayeleri, karşılarında gösterilen miktarlara çıkarılmıştır.

Tesekkülün adı	Sermaye miktarı T.L.
1. Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı	1 500 000 000
2. Etibank	2 000 000 000
3. Toprak Mahsulleri Ofisi	1 400 000 000
4. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu	1 000 000 000
5. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi	8 000 000 000
6. Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi	1 000 000 000
7. Türkiye Demir ve Çelik İşletmesi	1 000 000 000
8. Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları İşletmesi	1 000 000 000
9. Türkiye Zirai Donatım Kurumu	500 000 000
10. Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu	250 000 000

MADDE 2. — Bu sermaye artırımları aşağıda gösterilen kaynaklardan sağlanır :

a) Genel bütçeden sermayeye mahsuben yapılacak ödemeler,

b) Yıllık kârlardan teşekküllerin kuruluş kanunları ve diğer kanunlar uyarınca ayırmalar yapıldıktan sonra kalacak artıklar,

c) Teşekküllerin Hazineye olan borçlarından sermayeye mahsubedilecek miktarlar,

d) Çeşitli kanun, karar ve mevzuat gereğince devredilmiş ve devredilecek menkul ve gayrimenkul malların bedelleri.

MADDE 3. — Teşekküllerin kârları ve Hazineye olan borçları yılı bütçesine gelir, ödenek ve gider kaydı suretiyle sermayeye mahsubedilir. Bu işlemler için bilânço, kâr ve zarar hesaplarının yönetim kurullarınca onaylanmış olması yeterlidir.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Bâzi İktisadi Devlet Teşekküllerinin sermaye-
lerinin artırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 4. — 22 . 7 . 1953 tarih ve 6186 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Kuruluş Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğüne, 1969 yılı sonu itibariyle Hazinece yapılan ve 1970 yılında yapılacak ikrazlar toplamı (faizleri dâhil) teşekkülün ödenmemiş sermayesine mahsubedilir.

EK MADDE 2. — TCDD nin Devlet Yatırım Bankasına olan borçlarının anapara ve faiz olarak yıllık itfa taksitleri sermayesine mahsuben, Genel Bütçeye konulacak ödeneklerden karşılanır.

EK MADDE 3. — TCDD nin 1970 yılı sonu itibariyle teşekkül edecek birikmiş zararlarının toplamı, ödenmiş sermayeye mahsubedilir.

EK MADDE 4. — TCDD nin yıllık yol yenileme, bakım ve tamir masrafları, aidolduğu yıl içinde Hazinece aşağıdaki fıkralarda yazılı esaslar dairesinde karşılanır.

a) TCDD nin 440 sayılı Kanununun 13 nci maddesi gereğince hazırlanacak yıllık işletme ve finansman bütçelerinde yıllık yol yenileme, bakım ve tamir masrafları için öngörülen miktarlar o yılın Ulaştırma Bakanlığı Bütçesine konulacak ödeneklerden karşılanır. Yıllık ödenek TCDD. na avans olarak ödenir.

b) Yıl sonunda fiilî toplam sarfiyat ile Hazinece alelhesap TCDD na ödenen mebalığın tutarı, mütaakıp yılın ilk üç ayı içinde kapatılır.

c) Yol bakım ve tamir masrafları için Hazinece yapılan ödemeler, Devlet Demiryolları işletme masraflarına katkı payı olarak, TCDD işletme gelirinə alınır.

d) Yol yenilemelerinde, yenileme değeri ile defter kıymeti arasındaki fark ödenmemiş sermayeden mahsubedilmek suretiyle ödenmiş sermayeye ilâve edilir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.